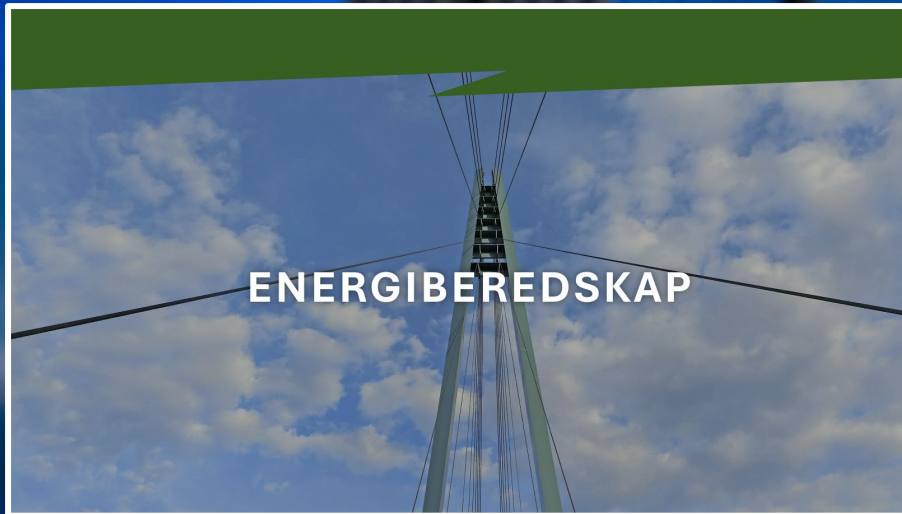

A night view of a city with a prominent skyscraper in the foreground and a harbor in the background. The skyscraper is illuminated with blue lights, and the city lights are visible in the background. The text is overlaid on the image.

ENERGIOMSTÄLLNING PÅGÅR
energiplanering som industripolitik
14 april 2026

KONFERENSENS OLIKA DELAR

LADDA NED ALLA DELAR HÄR!

ENERGIBEREDSKAP

MEDVERKANDE

Christel Liljegren
VD Energikontor Syd

Roger Gunnarsson
Projektledare, Energikontor syd

Jonas Lindström
Senior analytiker, Ei

Anna Bäckstäde
EKR Energicentrum Gotland

Richard Glifberg
Projektl. Energicentrum Gotland

Energiomställning pågår via Energikontoren Sverige

Energikontoren Sverige

Styrelseordförande
Tomas Kåberger

Vilka är vi?

- En branschföreningen för Sveriges regionala energikontor

Vårt uppdrag?

- Vi stärker energikontorens **kompetens och genomförandekraft**
- Vi synliggör **vad energikontoren gör** – och vilka **resultat** de skapar
- Vi bygger **broar** och skapar **dialog** med nationella aktörer

Energikontor en del av EU

EU lyfter energikontorens pågående arbete som möjliggörare av flera direktiv

- förklara och sprida kunskap om Eus förväntningar och krav
- utgöra “one-stop shops” - kunskap om hur renovering kan minska energibehov
- informera små- och medelstora företag om nyttan med energieffektivisering
- samla små- och medelstora företag i energieffektiviseringsnätverk
- driva lokala energiprojekt
- stödja kommuner i att utveckla energiplaner

Ert regionala energikontor

Vilka är vi?

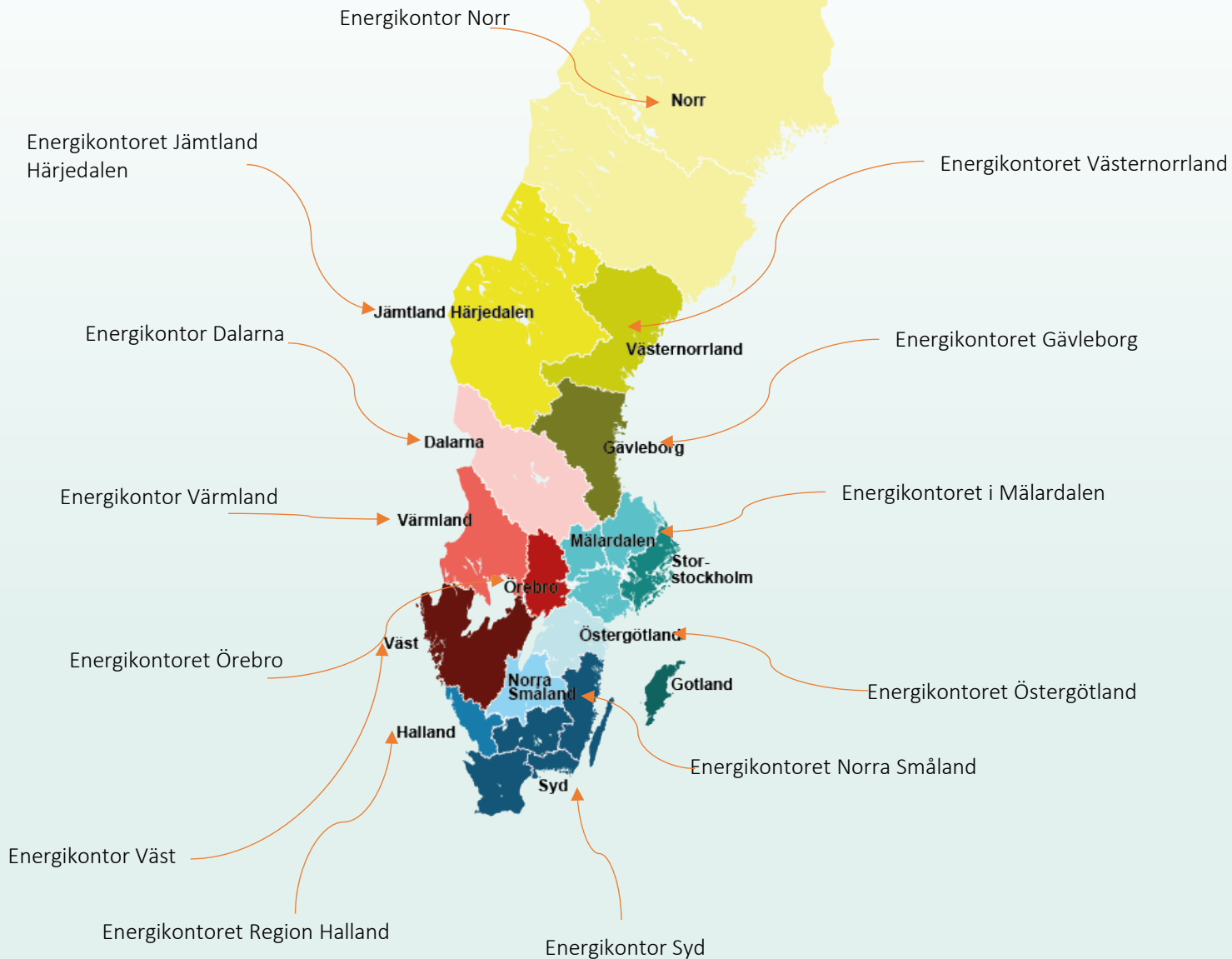
- Regionala kompetenscentrum inom hållbara energisystem (*ca 150 energiexperter*)
- En långsiktig kraft i Energisverige (*över 25 års erfarenhet*)
- Icke-vinstdrivande, opartiska rådgivare och kunskapsspridare
- Stärker **dina och andra aktörers** förmåga i energiomställningen

Tar hem EU-medel för att växla upp regionala och lokala satsningar

Via regionala noder utvecklar vi den lokala energi- och klimatrådgivningen på uppdrag av energimyndigheten.

Du hittar oss här: energikontorensverige.se

Landet runt – det är här det händer

- » Energikontor Syd
- » Matilda Gradin

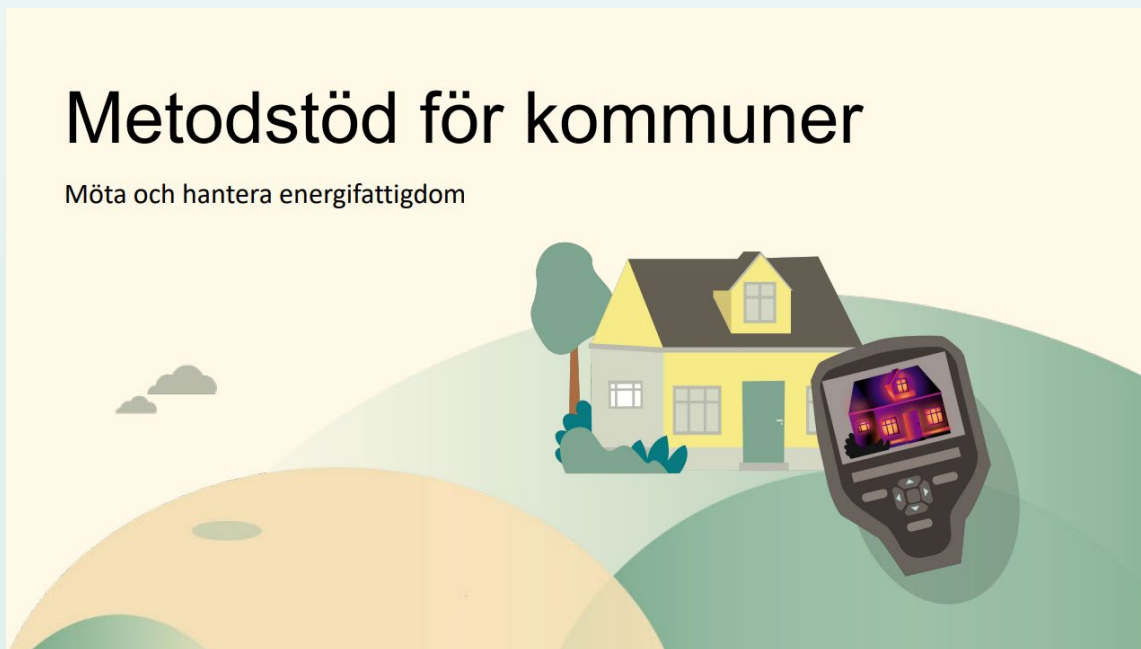
Landet runt – det är här det händer

Kommunerna behöver stöd att väga in risk för energifattigdom

Stöd till kommunerna

Metodstöd för kommuner

Möta och hantera energifattigdom

Landet runt – det är här det händer

- » Energikontoret i Mälardalen
- » Isabella Agerhäll

Landet runt – det är här det händer

Kommunerna aktiveras i nätägarnas nätutvecklingsplaner

Stöd till kommunerna

- » en kunskapsbank
- » förbättrade prognoser
- » PM och lathund för samråden
- » sammanställning av innehållet i planerna i ÖMS-regionen

Landet runt – det är här det händer

Så boostar du energiomställningen

Det här är en kunskapsbank med filmer för dig inom en kommun som vill göra mer för att hantera den pågående klimatkrisen.

- [Del 1: Energiomställning och omvärldsspaning](#)
- [Del 2: Energiplaner och nätutvecklingsplaner](#)
- [Del 3: Flexmarknader och villkorade avtal](#)
- [Del 4: Fjärrvärmens betydelse för elsystemet](#)
- [Del 5: Energigemenskaper – producera, konsumera och dela](#)
- [Del 6: Energiberedskap och ö-drift](#)
- [Del 7: Örebrobostäders energiresa](#)
- [Del 8: Energiförsörjningen i den fysiska planeringen](#)
- [Del 9: Kommunal energistatistik och data](#)
- [Del 10: Prognoser och scenarier i energiplanering](#)
- [Del 11: Regionala och kommunala kartor för etablering av vind- och solkraft](#)

Lathund för stöd med remissvar på nätutvecklingsplaner

1 (4)

Lathund för stöd med remissvar på nätutvecklingsplaner

I samband med nätägarnas arbete med nätutvecklingsplaner har PM:et ”Stöd för kommuner i arbete med remissvar på nätutvecklingsplaner” tagits fram i syfte att belysa nätutvecklingsplanernas betydelse för kommuner som systemaktörer och möjliggörare för andra systemaktörer inom kommunen. I denna lathund bryts resonemangen ner i slutsatser kring nätutvecklingsplanernas innehåll utifrån kommunen som systemaktör, samt kommunernas roll för att möjliggöra anslutning för andra systemaktörer. Slutsatserna kan i sin tur användas som stöd för tjänstepersoner som läser nätutvecklingsplaner och skriver remissvar. Motiveringar till de slutsatser som lyfts i den här rapporten går att läsa i PM:et.

Landet runt – det är här det händer

- » Energikontor Norra Småland
- » Sofia Hellström

Landet runt – det är här det händer

Energikunskap stärks för att skapa hållbara energiplaner

Stöd till kommunerna

» Digital utbildning: Energikällan

För dig som är politiker eller tjänstepersoner,

👍 men tillgänglig för alla via QR-koden!

Landet runt – det är här det händer

- » Energikontor Norra Småland
- » Erik Nymo
- » Katrin Ludwig

Landet runt – det är här det händer

V2X kräver digitalisering och förstärkning av lokala elnät.

Stöd med ny kunskap

Hur elbilar kan agera flexibilitetsresurs

- » stötta lokala elnätet
- » kapa effekttoppar
- » avlasta reservkraftverk

Landet runt – det är här det händer

- » Energikontor Syd
- » Fredrik Mårdh

Landet runt – det är här det händer

Succénätverk! Tillsammans mot en mer energieffektiv industri!

**ENERGIKONTOR
SYD**

Landet runt – det är här det händer

- » Energikontoret Region Halland
- » Pernilla Widstam

Energikontoret Region Halland en del av

Landet runt – det är här det händer

Samverkan för ändamålsenlig utveckling av energisystemet

Stöd till kommuner och elnätsägare

- » Samverkansplattformen EnergiNav Halland
- » Dialogmöten med
 - » kommun i regionen
 - » respektive elnätsbolag
 - » Svenska kraftnät

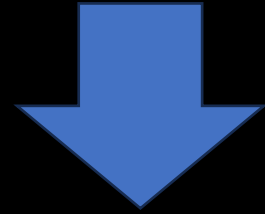

Energikontoret Region Halland en del av

Energiomställning pågår

- energiplanering som industripolitik

Region Blekinge

Regional
utvecklingsstrategi

Färdplan för ny
elproduktion

Länsstyrelse

Regional klimat-
och energistrategi

Handlingsplan för
elektrifiering

Kommun

Energiplan

Översiktsplan

Detaljplan

Bygglov

Markanvisavtal

Exploateringsavtal

Elnätägare

Effekt- och
flexibilitetsprognoser

Kapacitetsanalys
och riskbedömning

Nätplan och
nätutvecklingsplan

Region

Regional
utvecklingsstrategi

Färdplan för ny
elproduktion

Kommun

Energiplan

Översiktsplan

Detaljplan

Bygglov

Markanvisavtal

Exploateringsavtal

Länsstyrelse

Regional klimat-
och energistrategi

Handlingsplan för
elektrifiering

Strukturerat samråd:

- Energisystemets utveckling och strategifrågor
- Tillkommande elbehov och kapacitetsläge
- Gemensam planering och effektiv projektering

Elnätägare

Effekt- och
flexibilitetsprognoser

Kapacitetsanalys
och riskbedömning

Nätplan och
nätutvecklingsplan

Tack

Energikontor Syd

Roger.gunnarsson@energikontorsyd.se

energikontorsyd.se

MEDVERKANDE

Christel Liljegren
VD Energikontor Syd

Roger Gunnarsson
Projektledare, Energikontor syd

Jonas Lindström
Senior analytiker, Ei

Anna Bäckstäde
EKR Energicentrum Gotland

Richard Glifberg
Projektl. Energicentrum Gotland

Ö-drift: Regelverk, planering och drift

Jonas Lindström

Energimarknadsinspektionen

Regelverk angående ö-drift

- Det finns inga formella krav för hur lokalnät ska hanteras inför eller under ö-drift i bindande regelverk.
- Affärsverket svenska kraftnäts föreskrifter om elberedskap nämner ö-drift
 - Förändring av personella och materiella resurser som påverkar möjligheten till ö-drift och drift av svagt elnät ska anmälas enligt 7§ elberedskapslagen.
- Eftersom ö-drift i sig inte är explicit reglerad, gäller krav som nätägaren måste uppfylla även vid ö-drift.
 - Leveranssäkerhet, begränsning av avbrottstider mm
 - Regelverken som finns syftar dock till att hela nätet ska hållas igång.

Vem har då ansvar för driftsäkerheten i elnäten

- Svenska kraftnät
 - Övergripande systemansvar (kap 8)
 - I sin roll som elberedskapsmyndighet ger Svenska kraftnät stöd för att säkerställa lokal förmåga, planering och provning.

- Nätföretagen
 - ansvara för att nätet är säkert, tillförlitligt och effektivt, och att nätet på lång sikt kan uppfylla rimliga krav på överföring av el. (kap 3)

Förstudie

- Svenska kraftnät kan fatta beslut om att en förstudie ska genomföras
- Svenska kraftnät kan fatta beslut om en beredskapsåtgärd och ge stöd till lokal/regional ö-drift.
 - Går inte att formellt ansöka om detta
 - De övriga aktörer som ingår i ö-driften, framförallt nätbolag och elproduktionsbolag, **måste** delta i förstudien och genomföra åtgärder.

Ö-drift Planering

- Ansvaret för att ta fram ö-driftsplaner ligger sedan hos el-aktören som är Ö-driftsledare
 - Detaljerade planer, för specifika anläggningar.
 - Vem som ska göra vad, när och hur.
 - Hur ö-driftsorganisationen ska se ut.
 - Driftordrar för hur ö-driften ska byggas upp.
 - Kommunikationsmedel (till exempel Rakel)
 - lokala driftinstruktioner
 - Övning och utbildning

Vid skarpt läge ska allt vara klart och tydligt

- Vid skarpt läge ska allt vara klart och tydligt
- Ansvaret för att köra ö-drift i skarpt läge regleras i respektive ö-driftsplan.

Energimarknader för samhällets behov

MEDVERKANDE

Christel Liljegren
VD Energikontor Syd

Roger Gunnarsson
Projektledare, Energikontor syd

Jonas Lindström
Senior analytiker, Ei

Anna Bäckstäde
EKR Energicentrum Gotland

Richard Glifberg
Projektl. Energicentrum Gotland

Ö-drifta

Energiberedskap och reservkraft
- är ditt företag redo?

Energieffektivisering

Grunden till energiberedskap

Energieffektivisering av verksamheten utgör själva basen - för att sedan utifrån den kunna arbeta vidare med energiberedskap och ö-drift.

Utgångsläge - innan arbetet med energiberedskap börjar:

- Välisolerade byggnader.
- Stopp för drag i klimatskalet.
- Effektiva uppvärmnings-, kyl- och ventilationssystem.
- Optimering av befintlig utrustning.
- Effektiva processer.

1

Elanvändning & effekt

Steg 1

Att få kontroll över den elanvändning och effekt som verksamheten använder vid normala förhållanden utgör grunden för att kunna arbeta med energiberedskap.

Att arbeta med:

- Genomföra en energikartläggning.
- Hitta rätt el- och effektabonnemang för verksamheten.
- Få kontroll på baslast och topplast.
- Hitta ett systematiskt sätt att gå igenom verksamhetens statistik.

2

Flexibilitet & styrning

Steg 2

För att bli en flexibel elanvändare krävs att verksamheten vet vilka processer som går att styra.

Att arbeta med:

- Undersöka om företaget har flexibla processer
- Kartlägga vilka processer som går att styra
- Undersöka lämpliga styrsystem för verksamheten
- Analysera: kan vi dra nytta av svängningar i elpriset?

3

Egen elproduktion

Steg 3

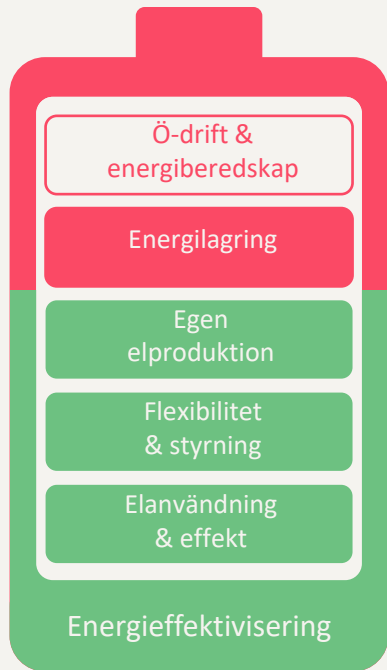
Egen elproduktion kan i många fall vara ett bra komplement, beroende på verksamhet. Framförallt solceller har blivit vanligare, men det finns också verksamheter som har egna vindkraftverk.

Frågor att arbeta med:

- Passar egen elproduktion i verksamheten?
- Finns lämpliga tak eller markområden för solceller?
- Skulle verksamheten ha nytta av vindkraft på fastigheten?

4

Energilagring

Steg 4

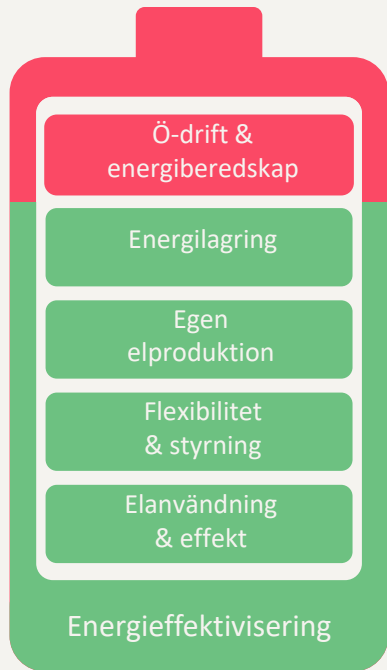
Många verksamheter med egen elproduktion har också nytta av egen energilagring. Både för lagring av egen producerad el, för att jämna ut effekttoppar och för att köpa billig el på natten och använda dagtid - men också för att kunna gå i ö-drift.

Frågor att arbeta med:

- Har verksamheten egen produktion som behöver lagras?
- Vilka lagringsformer skulle passa verksamheten?
- Vilken nytta skulle verksamheten ha av egen lagring?

5

Ö-drift & energiberedskap

Steg 5

Vid en störning i elförsörjningen behöver verksamheten ha kontroll på sina processer och vilka som är viktiga för fortsatt drift.

Att arbeta med:

- Ta fram en plan för vilka processer som ska vara igång vid en störning.
- Hitta alternativa lösningar vid strömavbrott.
- Är ö-drift en bra lösning för verksamheten?
- Behöver verksamheten installera reservkraft?

Ö-drift & energiberedskap

Redo!

Alla steg är klara. Nu har verksamheten förutsättningar att hantera en störning i elsystemet på ett bra sätt.

Det här har uppnåtts:

- ★ Energieffektiva byggnader och processer.
 1. Kontroll över elanvändning och effekt.
 2. Aktiv styrning av delar av verksamheten.
 3. Utrett eller har egen produktion.
 4. Utrett eller har egen lagring.
 5. Vet vad som behöver vara i drift vid en störning. Möjlighet att gå i ö-drift, om det skulle bli nödvändigt.

TACK

I samarbete med

Finansieras av

KONFERENSENS OLIKA DELAR

